

23.1.2017

Sosiaali- ja terveysministeriö

Viite: STM:n lausuntopyyntö 21.11.2016 STM100:00/2016, STM/4524/2016

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi säteilylaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle säteilylaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. Uudella säteilylailla pannaan osaltaan täytäntöön Euroopan unionin uusi säteilyturvallisuudirektiivi, jossa säädetään ionisoivaa säteilyä käyttävän toiminnanharjoittajan velvollisuuksista säteilyn turvallisesta käytöstä sekä säteilysuojelusta säteilyvaaratilanteissa ja vallitsevissa altistustilanteissa.

Esityksellä pyritään myös selkeyttämään viranomaisvalvontaa ja eri viranomaisten välisiä valvonnan rajapintoja. Muutokset eivät luonnoksen perusteella lisää viranomaisten tehtäviä siten, että niistä aiheutuisi lisäkustannuksia. Kansantalouden kannalta säteilyturvallisuuden valvonnalla voi olla merkittävää ennaltaehkäisevää vaikutusta niin yksittäisen henkilön kuin koko yhteiskunnan tasolla arvioituna.

Esityksessä uudeksi säteilylaiksi 101 § *Henkilönkatsastus säteilylle altistavalla menetelmässä* 1 momentissa esitetään säädettäväksi, että pakkokeinolaissa tarkoitettun henkilönkatsastuksen edellytykset arvioi ja ratkaisee tavanomainen toimivaltainen viranomainen, jonka on annettava kirjallinen osoitus säteilylle altistavalla menetelmällä tehtävään henkilönkatsastukseen. Pykälän 2 momentissa esitetään säädettäväksi, että 100 §:ssä tarkoitettua suostumusta ei pyydetäisi pakkokeinolain perusteella tehtävään henkilönkatsastukseen.

Tulli käyttää läpivalaisukuvausta kehonsisäisten kätköjen paljastamiseksi. Tällöin käytetään lääketieteellistä läpivalaisulaitetta ja kuvauksen tekee lääketieteen ja röntgenkuvauksen ammattilainen.

Tulli tekee henkilökatsastuksia pakkokeinolain lisäksi myös tullilain (304/2016) 3 luvun 18 §:n 3 momentin perusteella. Kyseisen momentin mukaan pakkokeinolain 8 luvun 30 §:ssä tarkoitettu henkilönkatsastus tai henkilöntarkastus sen tutkimiseksi, mitä tarkastettavalla on muuten kuin vaatteissaan yllään, voidaan suorittaa henkilölle, jota epäillään todennäköisin syin rikoksesta, josta säädetty ankaran rangaistus on vähintään vuosi vankeutta. Tarkastus voidaan tällöin suorittaa esitutkintaa aloittamatta. Toimenpiteen suorittamisesta päättää tehtävään määrätty tullirikostorjunnan tai tullivalvonnan esimiehenä toimiva tullimies.

Valtiovarainministeriön vero-osasto ehdottaa säteilylain 101 §:ää muutettavaksi seuraavasti:

101 § Henkilönkatsastus säteilylle altistavalla menetelmällä

Pakkokeinolaissa (806/2011) ja tullilaissa (304/2016) tarkoitetun henkilönkatsastuksen edellytykset arvioi ja ratkaisee asianomainen toimivaltainen viranomainen, jonka on annettava kirjallinen osoitus säteilylle altistavalla menetelmällä tehtävään henkilönkatsastukseen.

Edellä 100 §:ssä tarkoitettua suostumusta ei pyydetä pakkokeinolain ja tullilain perusteella tehtävään henkilönkatsastukseen.

Valtiosihteeri
kansliapäällikkönä

Martti Hetemäki

Budjettipäällikkö,
osastopäällikkö

Hannu Mäkinen